handicaptoalettet, hun stilte seg i hjørnet ved siden av vasken. Jeg stod i dørkarmen, holdt pusten og lyttet etter lyder av folk i nærheten, før jeg gikk inn og låste.

BIRGER EMANUELSEN

Natt over Stillehavet

Første gang hun prøvde VR-brillene, ble Sara Golding overrasket over hvor lette og behagelige de var. Som et par dyre skibriller. Kjøleviften snurret umerkelig stille og forhindret følelsen hun alltid hadde fått når hun snorklet som barn, at hun var innestengt, i ferd med å kveles i pusten fra egne porer. Og før hun rakk å føle frykt over å ha kapslet inn sine viktigste sanseorganer i skumgummi, polyester, kobolt og noe som måtte være silke, overtok de levende og fargesterke bildene hele synsfeltet og roet henne ned. Brillene ble ikke en skjerm, slik hun hadde forestilt seg, for bildet begynte ingensteds og sluttet heller ikke.

Hun logget seg inn med sitt personlige abonnement og valgte en kvinnelig terapeut. Da den virtuelle verdenen åpnet seg, ble hun først skuffet. Hun satt ikke ansikt til ansikt med et smilende, inviterende menneske, slik hun hadde sett på en av promovideoene som hadde dukket opp i Facebook-feeden; konsultasjonen åpnet ikke på noen myk og dust farget divan, men helt på kanten av en knall rød og pølseaktig sofa. Hun satt heller ikke på et kontor, men på et venteværelse. Bak en glassrute satt en eldre kvinne som kunne ligne moren. Hun hevet hånden til hilsen.

«Vi er snart klare for deg», sa hun fra glassburet. Stemmen lød som en pilot i en jumbojet på vei opp i marsjhøyde.

Dempet musikk gled ut fra en høyttaler på veggen. Melodien minnet henne om kjøpesenteret hvor tannlegekontoret lå, der hun og faren en gang hadde besøkt en thai-rasturant og forsøkt spise nudler med pinner, men endt opp med hver sin skje og gaffel. Sara snudde seg bort og forsøkte å orientere seg i rommet. Et akvarium med noen grå fisker så ut til å flyte i løse luften bare noen meter fra henne. Da hun gikk nærmere, så hun imidlertid at akvariet hang og hvilte på små stålknekter skrudd hardt inn i veggen. Hele installasjonen så forunderlig ekte ut, det var til og med tegnet inn rynker i tapetet.

Musikken skiftet, et rolig pianostykke overtok. Sara ble stående og se mot fiskene i akvariet mens hun ventet på å bli ropt opp. De var så små og vakre der de svømte rundt og rundt i det hun snart oppdaget var et fastlagt mønster.

Therapy Online tilbød brukerne sine å velge mellom kvinnelig og mannlig terapeut, men etter en Twitter-storm rett etter oppstarten, ble det også mulig å velge sorte, latinamerikanske og asiatiske (nesten ingen valgte latinamerikanske). Forskjellen begrenset seg i hovedsak til det rent utseendemessige, selv om det ble laget noe variasjon i ordvalg, referanser og fakter. Alle terapeutene var imidlertid gestalter av samme kunstige intelligens, et nettverk av elektriske nerver som bare ble referert til som *hjernen*. Denne hjernen ekspanderte både i generell og spesiell retning etter hvert som antall konsultasjoner økte; erfaringene fra samtlige brukermøter ble aggregert og bearbeidet sentralt, og utvidet stadig hovedintelligensen. Samtidig var det lagt opp til at hver enkelt brukerprofil skulle oppleve personlige tilpasninger og skreddersøm. Registrerte du deg i gull-abonnementet, ville din personlige terapeut huske tidligere samtaler, få tilgang på eposter og sosiale medier, og lage et spesialtilpasset utviklingsløp. Da kunne du også selv bestemme målsetningen med terapien, blant annet om du ønsket å fokusere på *bekreftelse*, *trøst* eller *endring*.

Therapy Online analyserte naturligvis innholdet i samtalene for å gjøre tilbudet bedre, men de brukte også andre data for å utvikle tjenesten. Blant annet oppdaget de fort hvor statisk selve terapikontoret var. Det fantes ingen bevegelser utover det terapeuten var programmert til å utføre. Ved å sette inn et hamsterhjul på skrivebordet, eller et akvarium, slik de hadde i venteværelset, gikk antall ord fra klienten opp med 27 prosent, og bidro slik til å øke utviklingstakten i *hjernen*. Gjennomføringsraten steg også betraktelig da de satte inn vinduer i rommet og lot en trafikkert hovedvei gå forbi kontorbygget.

Tjenesten ble populær, antall brukere steg spesielt i de yngre segmentene, og snart ble det mulig for gründerne å ta en ny runde med investorene, som alltid var på leting etter selskaper som bygget lojale kundeforhold med unge forbrukere. De friske midlene ble brukt til å ansette nye utviklere, samt å utvide lagringskapasiteten. Tidligere hadde samtalene kun streamet i sanntid, og bare et begrenset antall lokalt lagrede videoer var tilgjengelig for utviklerne.

En av de nye utviklerne på videoteamet het Jeremy, men ble raskt omdøpt til *Germy*, fordi han alltid hadde en industristor flaske desinfeksjonsmiddel stående ved siden av skjermen. Allerede første uken stod han fast i et komprimeringsproblem, men siden han allerede følte at han hadde mer å bevise, ville han ikke innrømme nederlaget til kollegene. Derfor delte han lenker til videoene med noen tidligere studievenner fra førsteåret på Stanford, i et håp om at de ville hjelpe ham. Lenkene ble raskt spredt videre, stadig videre. Snart gikk det opp for ledelsen, og dermed aksjonærene, hvor populært det var å se ekte mennesker gi seg åpent i kast med egne håp og lidelser.

De trengte ikke engang endre vilkårene for å begynne å tilby Therapy Online TV: En tjeneste hvor terapisamtalene kunne kringkastes til publikum, som igjen kunne dele videoene videre, men også kommentere og gi hjerter underveis.

Konsultasjonene gikk live, men var også søkbare i ettertid. Søkte du #angst eller #spiseforstyrrelser eller #selvmord fikk du opp temasider med alle samtalene som handlet primært om disse lidelsene (det var mange). Du kunne også søke ord brukt i samtalen, som *autofiksering*, *anoreksi watching*, *Stendhals syndrom*.

Etter historien om Sara Goldings selvmord, ble selskapet pålagt en bestemmelse om å gjøre det mulig for brukerne å reservere seg mot å kringkaste samtalene. De få brukerne som gjorde det, gjennomførte som regel sine tre første samtaler i basis-abonnementet, men valgte så å dele en video, for å få tre nye samtaler uten å måtte oppgradere til det mye dyrere gull-abonnementet.

Fram til hun druknet seg ved å feste sykkelen til livet med kjettinglåsen, spilte Boston-fødte Sara inn tretten terapisamtaler hvor hun snakket om selvfølelse og kropp og spiseforstyrrelser. Hun var bulimiker med et spesielt oppheng i vårruller og Skittles. Først da tannlegen underrettet foreldrene om at emaljen bak på tennene var etset bort, at tennene i underkjeven i praksis var gjennomsiktige, fikk hun hjelp via skolehelsetjenesten. De friskmeldte henne da hun holdt jevn vekt gjennom seks måneder, og tilbudet opphørte, men fremdeles hjemsøkte mindreverdighetsfølelsen henne. Samtalene på Therapy Online var et forsøk på å få kontrollen tilbake.

Konsultasjonene hennes ble raskt populære (hun var pen), og etter hvert begynte hun å toppe listene over både seertall og aktive tilbakemeldinger. Hun åpnet seg mer og mer for AI-terapeuten Liza (dels oppkalt etter verdens første AI-terapeut Eliza, dels etter Lisa Simpson). Liza forsøkte å svare på Saras åpenhet og vågevillighet ved å anbefale stadig mer dramatiske metoder. Blant annet foreslo hun å oppsøke en nudiststrand for å bli komfortabel med sin egen nakne kropp. I de fire siste konsultasjonene hadde Liza nevnt at det fantes forskningsmessig belegg for at eksponering kunne ha positiv effekt på kroppsbildet. Therapy Online TVs jurister påpekte i etterkant at Liza aldri anbefalte det direkte, men i de siste episodene kan du høre Sara selv nevne ideen om å vise seg naken for et større publikum.

Sara tok kontakt med et lite produksjonsselskap i San Diego som kalte seg New Paris. De laget vakre filmer, av nettsiden gikk det fram at de var interessert i hvordan den kvinnelige seksualiteten var framstilt i kunsthistorien. I et intervju med et bransjenettsted, hadde den 29 år gamle CEO-en Ted Cruz på seg en T-skjorte med påskriften THIS IS WHAT A FEMINIST LOOKS LIKE. Selskapet og jentene – som ofte var så unge at de helt uironisk ble smigret over å bli kalt *the talent* – delte inntektene mellom seg. I henvendelsen la hun ved en kort video av seg selv, samt lenken til profilen på Therapy Online TV. Hun ble raskt oppringt av en ung og ivrig mann som tilbød seg å betale billetten hennes. Om hun

ville, kunne hun fly til San Francisco; det ville stå en leiebil og vente på henne.

Sara hadde også alltid hatt lyst til leve på vestkysten. Hun hadde hørt at hvalene trakk forbi fastlandet der nede. At du på utkikkspunktene langs Highway 1 kunne du se dem i store flokker når de svømte nordover.

Hun rakk bare å spille inn en kortere film, en standard duoscene, under artistnavnet *Crystal Night*. Filmen ble lansert på selskapet PornHub-kanal i begynnelsen av august, og ble raskt plukket opp av brukeren SJWFEVER på Reddit. Hen hadde kjent henne igjen fra high school og informert Reddits øvrige brukere om Saras religiøse tilknytning.

(Hun var jøde).

Allerede første døgnet var Crystal Night kjent på fire kontinenter. I løpet av det neste hadde så godt som alle hennes gamle klassevenninner kjent henne igjen. På dag tre fikk Saras far en e-post fra en tidligere kollega.

I emnefeltet stod det: «Jeg er lei for det Hugo»

Hugo ringte kona Rebecca fra bilen på vei hjem.

«Nå kan du se hva du har stelt i stand», sa han.

Foreldrene stilte seg rundt familiens laptop og det trådløse nettverket *mishpocheh*. Det var Sara som hadde satt det opp for dem, og det blinket ujevnt i grønne lys da ruteren arbeidet med å overlevere de levende bildene. Ikke før hele filmen var ferdiglastet trykket Hugo «play».

Ingen av dem klarte å skru av, ble bare stående foran skjermen. Datteren spilte kanskje godt, men ikke bedre enn at de begge kjente igjen den usikre rykningen i munnviken før hun tok sin medskuespiller i munnen.

Til slutt – men ikke akkurat for tidlig, tenkte Rebecca – skjøv Hugo maskinen ned fra kjøkkenbenken. En lang sprekk revnet i skjermen, et par biter hard plast spratt bortover flisene og la seg under den lille glipen under oppvaskmaskinen. Nede fra kjøkkengulvet kunne de, til tross for at replikken lå innøvd, høre datteren uttrykke genuin begeistring for sin medskuespillers størrelse.

«It's like a whale», sa hun.

Det er aldri galt å kjenne din egen historie; det er heller aldri galt å kjenne historien. Du må gjerne innvende at Sara skapte sin egen ulykke. Hun burde ha forstått at navnevalget *Crystal Night* var utilgivelig, om ikke annet fordi det nærmest er umulig å forestille seg at hun skulle ha levd nitten år i en jødisk familie uten å høre historiene om hvordan vanlige tyske menn og kvinner trakasserte, forfulgte og drepte sine jødiske medborgere under Krystallnatten.

Kanskje var Sara spesielt dum, kanskje var hun bare et resultat av det alle snakket om overalt: At ingen lenger kan noe; at alt liksom finnes et klikk unna. Kanskje var det derfor Saras historie var så tragisk. Fordi hun legemliggjorde en generasjon av usikre og uinformerte ungdommer som overlot ansvaret om å forstå eller føle noe til et digitalt og illusorisk fellesskap. Kanskje var hun bare ubetenksom og gikk med på det første og beste artistnavnet selskapet foreslo. Uansett kunne hun ikke forutse kraften i den stormen som ventet henne, eller forstått hvor umulig det er å tilgi noen som ikke har gjort noe annet enn å være dum.

Sara fikk se hvalene. Bare et par dager før videoen hennes nådde millioner av mennesker over hele verden, en knapp uke før hun druknet seg. De var de vakreste, mest imponerende skapningene hun hadde sett. Akkurat slik hun hadde forestilt seg.

Hun hadde imidlertid ikke vært forberedt på at de var så stille, nesten lydløse. Helt siden spedbarnsalderen, da moren hadde spilt en cd-plate med hvalsanger til henne, for å stimulere hjernens utvikling, hadde hun forbundet hvalene med melodi.

Nå kunne hun ikke høre dem.

Hun stod ved fyrlykten på New Point og la det lange mørke håret bak øret. Lukket øynene og forestilte seg hvalenes dype, nærmest sørgmodige sang under overflaten. Hun trengte ikke høre

dem for å vite at de fantes. Ikke ulikt de millioner av gutter og menn alene foran skjermene sine, summende i det samme, dype stemmeleiet.